

H-PBT-A-520/2012. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület dr. H.I.B. ügyvéd által képviselt V.I. és V-né K.E. (a továbbiakban: Kérelmezők) kérelmére az ABC Bank (a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) ellen 2012. május 7. napján indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2012. június 5. napján megtartott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlja a pénzügyi szolgáltatónak, hogy tegye lehetővé, hogy Kérelmezők 2012. január 30. napjával 180,- HUF/CHF rögzített árfolyam alkalmazásával végtörleszthessék az xxx számú kölcsönszerződésük alapján fennálló tartozásukat. A pénzügyi szolgáltató jelen ajánlás kézhezvételétől számított 15 napon belül írásban közölje Kérelmezőkkel a fenti kölcsönszerződés alapján - a 2012. január 30. napját követően esetlegesen, magasabb árfolyam alkalmazásával forintban meghatározott és teljesített törlesztő részletek összegének 180,- HUF/CHF árfolyamon kiszámított svájci frank ellenértékének elszámolása illetve beszámítása mellett - a 2012. január 30. napján fennálló tartozás svájci frankban meghatározott teljes összegét, ideértve a végtörlesztéssel kapcsolatos valamennyi fizetési kötelezettségét is. Ugyanezen határidőben közölje továbbá azt a számlaszámot, ahová a Kérelmezők a végtörlesztést teljesíthetik. Amennyiben Kérelmezők 2012. augusztus 20-ig a végtörlesztéshez szükséges, a pénzügyi szolgáltató által svájci frankban és 180,- HUF/CHF árfolyamon számított forintban közölt tartozásuk forint ellenértékét a pénzügyi szolgáltató által megadott bankszámlára átutalással megfizetik, akkor az xxx számú kölcsönszerződés a végtörlesztés teljesítésével megszűnik, ezért a pénzügyi szolgáltató a kapcsolódó hitelszámlát zárja le, valamint a lezárástól számított 8 napon belül küldje meg Kérelmezőknek a kölcsön fedezetét képező ingatlant terhelő jelzálogjog törléséhez szükséges hozzájáruló nyilatkozatot.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmezők nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Psztv. 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Kérelmezőket és a pénzügyi szolgáltatót, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

INDOKOLÁS

A Kérelmezők 2012. május 7-én benyújtott kérelmükkel fordultak a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvitájuk rendezése érdekében. A kérelem tárgya a felek között 2008. március 27-én megkötött xxx számú kölcsönszerződésből eredő kérelmezői tartozásnak az Otthonvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXI. törvény (a továbbiakban: Otv.) alapján rögzített árfolyamon történő végtörlesztésével összefüggő ügye volt.

A Kérelmezők kérelmükben előadták, hogy 2008. március 27. napján szabad felhasználású, jelzálogjoggal biztosított, devizaalapú, 133.000.000,- Ft-nak megfelelő svájci frank összegű kölcsönszerződést kötöttek a pénzügyi szolgáltatóval. A kölcsönszerződés alapján a pénzügyi szolgáltató első alkalommal 2008. május 7. napján 40.000.000,- Ft-nak megfelelő 259.942,81CHF, második alkalommal 2008. november 24. napján 74.000.000,- Ft-nak megfelelő 440.476,19CHF kölcsönösszeget folyósított Kérelmezők pénzügyi szolgáltatónál svájci frankban vezetett folyószámlájára. A pénzügyi szolgáltató az első folyósítás céljaként tagi kölcsön nyújtását, a második folyósítás céljaként ingatlanvásárlást nevezett meg, mellyel Kérelmezők egyetértettek. A Kérelmezők az Otv. alapján élni kívántak a rögzített árfolyamon történő végtörlesztés

lehetőségével, ezért 2011. december 7. napján a fenti kölcsönszerződésből eredő tartozásuk végtörlesztése céljából kérelmet, végtörlesztési igénybejelentést nyújtottak be a pénzügyi szolgáltatóhoz. Kérelmezők nyilatkozatuk szerint tartozásuk teljes összegét saját erőből kívánták megfizetni. A pénzügyi szolgáltató 2011. december 12-én azzal az indoklással utasította el a kérelmet, hogy álláspontja szerint Kérelmezők nem minősülnek pénzügyi fogyasztóknak, mivel a kölcsönösszeg egy részéből a saját tulajdonukban álló gazdasági társaság részére nyújtottak tagi kölcsönt, ezért a kedvezményes, rögzített árfolyamon történő végtörlesztésre nem jogosultak. A Kérelmezők 2011. december 21-én kelt panaszukban kifejtették, hogy álláspontjuk szerint a kölcsönszerződést fogyasztókként kötötték meg, de legrosszabb esetben is az ingatlanvásárlás céljára igénybe vett kölcsönrész tekintetében fogyasztóknak minősülnek. A pénzügyi szolgáltató 2012. január 9-én kelt levelében a panaszt elutasította. Hivatkozott arra, hogy a Kérelmezők a tagi kölcsön nyújtásával gazdasági tevékenységet végeztek, így nem minősülnek fogyasztóknak. Kérelmezők állítása szerint a végtörlesztéshez szükséges többi feltétel teljesülését a pénzügyi szolgáltató sem vitatta. Kérelmezők utaltak arra, hogy a kölcsönszerződés elnevezése „szabad felhasználású kölcsönszerződés” volt, továbbá csatolták a pénzügyi szolgáltató 2011. november 15-én kelt törlesztési értesítőjét, amelyben lakossági szabad felhasználású ingatlanfedezetes hitelként jelölte meg kölcsönügyletüket. Hivatkoztak a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvényben (a továbbiakban: Hpt.) 2. számú mellékletében foglalt definícióra, mely szerint „Fogyasztónak az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok elérése érdekében szerződő természetes személyt kell érteni.” Állították, hogy az ingatlanvásárlásra fordított kölcsönösszeg tekintetében ennek a meghatározásnak megfeleltek. Hivatkoztak e tárgyban a Pénzügyi Békéltető Testület PBT-H-155/2012 számú határozatára, mely értelmezés szerint a fogyasztó fogalmából csak a konkrétan önálló gazdasági tevékenységet végző természetes személyeket, így pl. az egyéni vállalkozókat vagy östermelőket zárja ki. Kérelmezők szerint egy gazdasági tevékenységet végző gazdasági társaság részére tagi kölcsön nyújtása nem minősül a természetes személy önálló gazdasági tevékenységének, mivel a gazdasági tevékenységet nem a természetes személy, hanem a gazdasági társaság végzi. A Kérelmezők a döntésre irányuló indítványukban azt kérték az eljáró tanácstól, hogy egyrészt állapítsa meg, a pénzügyi szolgáltató jogellenesen utasította el az Otv. alapján történő végtörlesztési kérelmüket, másrészt kötelezze a pénzügyi szolgáltatót arra, hogy részükre a végtörlesztés végrehajtását tegye lehetővé, illetve az általuk bejelentett végtörlesztési időpont és a végtörlesztés végrehajtása közötti időszakban befizetett törlesztő-részleteknek az aktuális elszámolási árfolyam és a 180 HUF/CHF árfolyam közötti különbözetével számított részét számukra térítse vissza. Indítványozták továbbá, hogy amennyiben a végtörlesztés bármely okból nem lehetséges, de megállapításra kerül, hogy végtörlesztési kérelmüket a pénzügyi szolgáltató jogellenesen utasította el, akkor a kölcsöntartozás teljes előtörlesztését követően a pénzügyi szolgáltató kártérítésként fizesse meg részükre az előtörlesztés napján érvényesen alkalmazott piaci árfolyam és a 180 HUF/CHF árfolyam alkalmazása esetén felmerülő különbözetet. Kérelmezők kérték, hogy amennyiben a Pénzügyi Békéltető Testület álláspontja szerint végtörlesztésre csak az ingatlanvásárlásra fordított kölcsönösszeg tekintetében voltak jogosultak, úgy a fenti jogkövetkezményeket ezen kölcsönrész tekintetében is alkalmazza.

A pénzügyi szolgáltató válasziratában a kérelmet megalapozatlannak találta, az eljáró tanácstól az eljárás megszüntetését kérte. Az eljárásban sem alávetési nyilatkozatot, sem egyezségi ajánlatot nem tett. A pénzügyi szolgáltató a Kérelmezők állítását megerősítette a kölcsönszerződés összegét, folyósítását és felhasználását illetően. A pénzügyi szolgáltató a kérelemben előadottakkal megegyezően nyilatkozott a végtörlesztési kérelem benyújtásának időpontjára, annak elutasítása okáról, a Kérelmezők panaszának benyújtásának dátumáról és annak elutasítása okairól. Előadta, hogy a Hpt. 200/B. §-ában foglalt feltételeknek történő megfelelést vizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy a Kérelmezők nem voltak jogosultak a rögzített, kedvezményes árfolyamon történő végtörlesztésre. A Hpt.-ben előírt feltételeknek való teljes körű megfelelés vizsgálata során a pénzügyi szolgáltató ellenőrzése belső eljárási rendje alapján arra is kiterjedt, hogy a Kérelmezők fogyasztóknak minősülnek-e. A fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény 3. § 3. pontja, valamint a Hpt. 2. számú melléklet III. pontjának 4. alpontja szerinti fogyasztó definíciója alapján - a pénzügyi szolgáltató értelmezése szerint - a folyósított kölcsönösszeg tagi kölcsönként egy gazdasági társaság részére történő rendelkezésre bocsátása nem minősülhet a természetes személy gazdasági tevékenységén kívül eső célnak. A pénzügyi szolgáltató kifejtette, hogy a kölcsönszerződés II.2. pontjában foglalt folyósítási feltétel szerint a kölcsönkeretből 40.000.000,- Ft-nak megfelelő svájci frank összeg kizárólag a Kérelmezők tulajdonában lévő gazdasági társaság részére történő tagi kölcsön nyújtására volt fordítható. A pénzügyi szolgáltató a Kérelmezők által csatolt lehívó levél és tagi

kölcsönszerződés alapján folyósította a fenti összeget, azaz meggyőződött arról, hogy a kölcsön összegéből a Kérelmezők 259.942,81 CHF-et tagi kölcsön nyújtására vettek igénybe. A pénzügyi szolgáltató hangsúlyozta, hogy a Kérelmezők ugyan magánszemélyekként vették fel a kölcsönt, azonban a kölcsönösszeg - álláspontja szerint - a Kérelmezők gazdasági tevékenységének körében került felhasználásra. Álláspontja szerint mivel a Kérelmezők nem minősültek fogyasztóknak, ezért a fenti jogszabály szerinti végtörlesztésre nem voltak jogosultak. Állította, hogy az előzőekben kifejtett okok miatt jogszerűen utasította el Kérelmezők végtörlesztési kérelmét. A pénzügyi szolgáltató a jogvitával kapcsolatban kiemelte még, hogy a Hpt. 200/B. §-a alapján nem adott lehetőséget a részbeni végtörlesztésre, ezért a pénzügyi szolgáltató szerint a Kérelmezőknek a kölcsön teljes összegének felhasználását tekintve kellett megfelelniük a jogszabályban foglalt követelményeknek. Válasziratát a következő nyilatkozatokkal egészítette ki: a rendelkezésre álló adatok szerint a Kérelmezők nem östermelők és nem egyéni vállalkozók, továbbá a Kérelmezők a Hpt. korábban hatályos 200/B.§ (2) a)-c) pontjában foglalt egyéb feltételeknek megfeleltek, a pénzügyi szolgáltató a rögzített árfolyamon történő végtörlesztést kizárólag a kölcsön részben nem fogyasztókkénti igénybevételére hivatkozással utasította el.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa 2012. június 5. napján meghallgatást tartott, amelyen a felek megjelentek. A tényállás pontos felderítése és a felek közötti egyezség megkötésének elősegítése céljából az eljáró tanács tagjai több kérdést tettek fel a feleknek, valamint magyarázatot kértek a pénzügyi szolgáltatótól a válasziratban foglaltakra. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy általános gyakorlata szerint minden szabad felhasználású kölcsönszerződésben rögzítette a hitelcél. A meghallgatáson a felek fenntartották korábbi álláspontjukat, az eljáró tanács egyezségkötésre történő felhívása eredménytelen maradt, a felek között nem jött létre egyezség.

A rendelkezésre álló iratok, dokumentumok és a pénzügyi szolgáltató meghallgatáson tett nyilatkozatai alapján az eljáró tanács megállapította, hogy a kérelem megalapozott. Először is a felek által nem vitatottan a Kérelmezők az Otv. által lehetővé tett, rögzített árfolyamon való végtörlesztés egyéb, a pénzügyi fogyasztói státusz értelmezésén kívüli feltételeinek megfeleltek. Másodszor viszont téves a pénzügyi szolgáltató azon jogértelmezése és érvelése, hogy a Kérelmezők a felek közötti kölcsönszerződés alapján részükre folyósított 259.942,81 CHF kölcsönösszeg vonatkozásában, azaz a tulajdonukban levő gazdasági társaságnak nyújtott tagi kölcsön esetén nem minősültek fogyasztóknak a Hpt. fent említett rendelkezése alapján. Az eljáró tanács szerint a pénzügyi fogyasztói minőség tag értelmezése alapján a magánszemély akkor minősül fogyasztónak, amennyiben a Psztv. 4. §-a szerinti pénzügyi szolgáltatóval nem egyéni vállalkozói vagy östermelői minőségben és nem egyéni céggént, azaz nem gazdasági tevékenysége vagy önálló foglalkozása keretében köt szerződést. A pénzügyi szolgáltató végtörlesztést elutasító döntésének és a kérelmezői panaszt elutasító levelének indoklása nem támasztotta alá a folytatott gazdasági tevékenység két alapkövetelményének egyikét sem, azaz a rendszeres tevékenységet és üzletszerű (nyereség elérése érdekében folytatott) jelleget sem. Az eljáró tanács elfogadta és egyetértett Kérelmezők indoklásával, hogy gazdasági tevékenységet a tagi kölcsönt kapott gazdasági társaság folytatott, hiszen a hatályos bírói gyakorlat szerint tagi kölcsön célja a társaság általános vagy meghatározott célhoz kötött forrásszükségletének a biztosítása volt. A kölcsönszerződésből egy alkalommal történt tagi kölcsön nyújtásából alaptalanul következtetett arra a pénzügyi szolgáltató, hogy ezt a tevékenységet Kérelmezők több alkalommal végezték volna. A tagi kölcsön egyszeri nyújtása nem bizonyította, hogy magánszemély Kérelmezők üzletszerűen tagi kölcsön nyújtásával foglalkoztak volna a kölcsönszerződés létrejöttének és fennállásának idején, ilyen bizonyítékot a pénzügyi szolgáltató nem jelölt meg és nem nyújtott be. Az előzőek alapján a Kérelmezők végtörlesztési kérelmét a pénzügyi szolgáltató jogellenesen utasította el, ezzel közvetlen ok-okozati összefüggésben a Kérelmezőknek kárt okozott. Az eljáró tanács megítélése szerint a fentiek alapján a pénzügyi szolgáltató megsértette a Ptk. alábbi rendelkezéseit: a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdés értelmében: *„Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogyan az adott helyzetben általában elvárható.”* A fentiekben részletesen kifejtettek alapján az eljáró tanács jogi álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltató magatartása jogellenes volt, amely jogellenes magatartásával okozati összefüggésben a Kérelmezőknek káruk keletkezett. A Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése szerint *„A kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.”* A fenti ajánlásnak megfelelően pénzügyi szolgáltatónak a Kérelmezőket a károkozás előtti helyzetbe kell hoznia, az eredeti állapotot helyre kell állítania. Erre tekintettel az eljáró tanács a teljes jóvátétel elvének legcsekélyebb sérelemmel történő érvényesülése érdekében a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki. Az eljáró tanács osztotta a pénzügyi szolgáltató

álláspontját abban a tekintetben, hogy a Hpt-ben megfogalmazott feltételek alapján egy kölcsönszerződés egésze vonatkozásában kellett teljesülniük a végtörlesztés feltételeinek. Amennyiben a feltételek valamelyike – akár csak részben – nem teljesült volna, akkor a Kérelmezők végtörlesztésre vonatkozó jogosultsága teljességgel nem állt volna fenn. Az eljáró tanács szerint nem megalapozott a Kérelmezők kérelmének azon része, melyben az eljáró tanácstól a végtörlesztési igénybejelentésük napjára, azaz 2011. december 7-ére vonatkozóan kérték arra kötelezni a pénzügyi szolgáltatót, hogy a Otv. szerinti rögzített árfolyamon történő végtörlesztésükhöz megfizetni szükséges tartozásuk összegét mutassa ki és számolja el számukra. Az Otv. szerint az igénybejelentéstől számított 60. napig, de kizárólag saját erő megfizetése esetén legkésőbb 2012. január 30-ig kellett átutalással megfizetniük. Az eljáró tanács a jogszabály alapján a pénzügyi szolgáltató rendelkezésére álló törvényes határidő figyelembe vételével alakította ki az ajánlásban rögzített elszámolási határnapot, a 2012. január 30-át.

A pénzügyi szolgáltató a Pénzügyi Békéltető Testület döntésének nem vetette alá magát, így az eljáró tanács ajánlásban hívta fel a pénzügyi szolgáltatót a rendelkező részben foglaltak teljesítésére.

Budapest, 2012. június 20.

dr. Tóth-Lenk Zsuzsanna s.k.,
az eljáró tanács tagja

Felföldi Ágnes s.k.,
az eljáró tanács elnöke

dr. Lajkó Ildikó Erzsébet s.k.,
az eljáró tanács tagja